

PRESENTACIÓ

Entre el 27 de novembre de 2014 i el 19 de febrer de 2015, la Societat Catalana d'Estudis Històrics, el Centre d'Història Contemporània de Catalunya de la Generalitat de Catalunya, i la Càtedra Termes de la Universitat de Barcelona vam organitzar el cicle de conferències «Els invisibles. Intel·lectuals i polítics recuperats de l'oblit», sota la direcció d'Agustí Colomines i Mercè Morales.

El cicle de conferències tenia per objectiu perfilar un retrat de l'obra i la personalitat dels qui van tenir una tasca destacada en la configuració moderna del país, però que la voluntat pròpia, les circumstàncies o el tarannà han deixat avui desdibuixats. Seguint el referent escrit de Plàcid Vidal, Domènec Guansé i Albert Manent, «Els invisibles» va recollir la pluralitat territorial, ideològica, social i intel·lectual de les aportacions a la cultura, les institucions i la política catalanes al llarg de tot el segle xx, des dels inicis de la Mancomunitat fins a la transició postfranquista.

A més d'un reconeixement a trajectòries influents avui oblidades, el cicle també posà de manifest corrents que sovint han pogut romandre un xic al marge de les grans tendències. Recuperar aquestes trajectòries personals ens va permetre endinar-nos en nous centres d'interès, repensar-ne d'altres i centrar l'evolució dels processos històrics en nous protagonistes.

El present *Butlletí* recull una mostra representativa de les divuit conferències impartides al cicle. Les figures estudiades foren Agustí Calvet *Gaziel*, per Josep Martí; Eugeni Xammar, per Joaquim Torra; Jaume Serra i Hünter, per Joan Montserrat i Torrens; Cebrià de Montoliu, per Francesc Roca; Joan Lluhí i Vallescà, per Enric Ucelay Da-Cal; Joan Casanellas Ibarz, per Joan B. Culla; Antoni Andreu i Abelló, per Fermí Rubiralta; Josep Badia i Torras, per Lluís Duran; Josep M. Espanya, per Antonieta Jarne; Ferran Cuito, per Amadeu Cuito; Joan Tauler i Palomeras, per Arnau González i Vilalta; Antoni Sesé i Artasó, per Josep-Lluís Martín Ramos; Josep Pijoan i Soteras, per Imma Socies; Miquel Vidal i Guardiola, per Mercè Morales; Miquel Santaló, per Salomó Marqués, Eladi Homs i Oller, per Francesc Homs i Ferret; Fernando Tarrida del Mármol, per Teresa Abelló, i Simó Piera i Pagès, per Joaquim Ferrer.

Els organitzadors de les conferències tenen prevista la programació d'un altre cicle, en aquest cas dedicat exclusivament a les dones que han tingut un paper significatiu en l'esdevenir del país en diferents àmbits i que han quedat relegades a l'oblit davant altres figures més conegudes.